

STUDIA THEOLOGICA DOCTORALIA

EDUCAȚIA VÂRSTELOR ȘI
VÂRSTELE EDUCAȚIEI

editura
doxologia

VIII

STUDIA THEOLOGICA DOCTORALIA

VIII

EDUCAȚIA VÂRSTELOR ȘI VÂRSTELE EDUCAȚIEI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Educația vârstelor și vârstele educației / vol. coord. de pr. prof. dr. Viorel Sava. - Iași : Doxologia, 2016
ISBN 978-606-666-609-1

I. Sava, Viorel (coord.)

37

Colectiv de redacție:

Pr. Prof. Dr. Ioan-Cristinel TEȘU
Pr. Prof. Dr. Petre SEMEN
Prof. Dr. Pablo ARGÁRATE
Pr. Prof. Dr. Georgi PORPHYRIOS
Pr. Prof. Dr. Marian VÎLCIU
Arhim. Drd. Nichifor HORIA
Pr. Drd. Ciprian-Dumitru CIUNTU
Pr. Drd. Marius OBREJA
Drd. Cezar LOGIN

Tehnoredactare: Valentin Grosu

Coperta 1: Icoana Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul

Coperta 4: Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor aparține integral autorilor.

ISBN 978-606-666-609-1

STUDIA THEOLOGICA DOCTORALIA

VIII

EDUCAȚIA VÂRSTELOR ȘI VÂRSTELE EDUCAȚIEI

Volum coordonat de:

Pr. Prof. Dr. Viorel SAVA

Volum rezultat în urma desfășurării Simpozionului Internațional „Studia Theologica Doctoralia”, ediția a VIII-a, organizat de către Școala Doctorală a Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, în parteneriat cu Facultatea de Teologie Romano-Catolică din cadrul Universității „Karl Franzens” din Graz, Austria.

Iași
11-12 mai 2016

Doxologia
Iași, 2016

CUPRINS

Cuvânt înainte	9
Univ. Prof. Dr. Phil. Dr. Theol. Pablo ARGÁRATE	
Reading the Fathers in the Way to the Una Sancta.	
Patristic and Ecumenical Studies in Central and Eastern Europe	11
• Prof. Dr. Pr. Viorel SAVA	
The Relation Between the Doctrine and Prayer as Reflected in the Sacraments Ritual.....	22
Prof. Dr. Pr. Vasile NECHITA	
Libertatea umană - o abordare interreligioasă și intercreștină.....	44
Fr. PhD Georgi PORPHYRIOS	
Τὸ Χριστολογικὸ δόγμα καὶ οἱ ἐπιπτώσεις του κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ.....	59
Prof. Dr. Pr. Marian VÎLCIU	
Priesthood and the Image of the Priest in the Work of Father Professor Dr. Ene Braniște.....	73
Lect. Dr. Pr. Nicușor BELDIMAN	
Missionary Aspects in the Work of 20th-century Wallachian Preachers.....	85
• Rev. Assist. PhD. Cosmin SANTI	
The Transformation of the Bodies at the General Resurrection, According to the Revelation and the Orthodox Liturgical Tradition.....	105
• Drd. Bogdan-Ioan ANISTOROEI	
Ernest Bernea – premise pentru o poetică a simplității	119
Drd. Bogdan-Vlăduț BRÎNZĂ	
Importanța familiei pentru educația morală a copiilor	127
Drd. Bogdan-Nicolae CĂPĂȚÂNĂ	
Importanța Cărții Psalmilor în educația religioasă.....	139

Pr. Constantin-Adrian CHELARU

De la Athymia la Euthymia sau Valorizarea suferinței reflectată în
Scrierile din Exil, „către Olimpiada și cei rămași credincioși”, ale
Sfântului Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului.....157

Protos. Drd. Hrisostom (Livi) CIUCIU

Pentru o metodă exegetică ortodoxă: analiza termenului
μορφή (Flp. 2, 6 și Flp. 2, 7)169

Drd. Lucian Nicodim CODREANU

Noțiunea de kenoză în gândirea metafizică postmodernă și
oportunitatea unei abordări kenotice a misiunii creștine.....187

Pr. Drd. Bogdan FLOREA

O interpretare existențial-dinamică a credinței și folosirea ei în
educația religioasă196

Fr. Assos. Prof. Phd. Ștefan FLOREA

The Saint and the Genius215

Drd. Vasile-Lucian V. GOLDAN

Aspecte misionare cuprinse în opera
Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul231

Drd. Archim. Nichifor (Nicolae) HORIA

Distincția dintre boala psihică și formele de posedare demonică243

Pr. Drd. Mihai-Daniel ISAI

Dimensiunea ontologică a antropologiei Părintelui Dumitru Stăniloae263

Drd. Mihai Adrian JIANU

Reforma liturgică a patriarhului Nikon al Rusiei în lumina unor noi
studii teologice280

Pr. Drd. Ciprian JOIȚA

Vârstele vieții spirituale în Cateheza Sfântului Simeon Noul Teolog295

Drd. Andrei-Ionuț LEFTER

Bine și bine comun în Teologia Morală314

Drd. Claudiu LEFTER

Educația virtuții în Hristos la Părintele Dumitru Stăniloae331

Prof. Drd. Ana-Maria LINGURAR (căs. BODAI)

שמע בני מוסר אבירך Şema beni musar abik

Ascultă, fiule, învățătura tatălui tău (Pilde 1, 8)350

Pr. Drd. Cristin Ioan LOGHIN

Sfântul Împărat Constantin Cel Mare – al treisprezecelea apostol al

Mântuitorului Hristos366

• **Pr. Drd. Cezar LOGIN**

Sistemul lecturilor biblice și patristice în perioada de pregătire pentru

praznicul Nașterii Domnului383

• **Pr. Drd. Florentin-Eugen LUPAȘCU**

Fertilizarea in vitro: o provocare actuală pentru

educația creștină a tinerilor392

Pr. Drd. Marius-Nicolae MAGHERCA

Valențele disciplinării în cartea profetului Ieremia411

Drd. Ilche MICEVSKI-IGNAT

Cunoașterea lui Dumnezeu prin Persoana Mântuitorului Iisus Hristos în

gândirea Sfântului Iustin Popovici428

Pr. Drd. Marius OBREJA

Sfântul Porfirie Kavsoalivitul – pedagog către Hristos443

Drd. Ioan-Lucian RADU

„Divorțul” lui Dumnezeu la Osea 2, 4456

Drd. Mihai-Filaret RUSCAN

Autoritatea morală și rolul ei în educație465

Arhim. Drd. Benedict SAUCIUC	
Un secol de la crotopirea tezaurului Mănăstirii Neamț (1916-2016)	477
Drd. Constantin-Silviu TAPALAGĂ	
Einheit und Vielfalt der Theologie -interkonfessionellen Einblick.....	485
Ierodiacon Drd. Antonios (Chrysanthos) TSACHAKIS	
The Sacrament of the Priesthood in the Biblical and Traditional Testimony	495
Ierodiacon Drd. Antonios (Chrysanthos) TSACHAKIS	
ΚΡΗΤΕΣ ΙΕΡΕΙΣ ΚΤΗΤΟΡΕΣ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΝ 20° ΑΙΩΝΑ	507
Pr. Drd. Radu-Sever UNGUREANU	
Misiunea Bisericii Ortodoxe Române, provocată de conceptualizarea unui nou domeniu: medicina paliativă	523
Drd. Marian-Lukas UREUTZ	
"Pastores Dabo Vobis" – How to Educate a Priest to Meet Today's Requirements?	540
Pr. Drd. Pavel VITEL	
Mutații ale spațialității sacre în Postmodernitate: mall-ul, internetul, stadionul	555

Cuvânt înainte

Urmând buna tradiție a Școlii Doctorale din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” a Universității „Al. I. Cuza”, în zilele de 11-12 mai 2016, s-a organizat, la Iași, cea de-a VIII-a ediție a Simpozionului internațional „Studia Theologica Doctoralia”, manifestare care se înscrie în rândul activităților științifice, spirituale, cultural-educative și social-filantopice, organizate în Patriarhia Română, dedicate *Anului omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox* și *Anului comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești*.

Tema generală a Simpozionului a fost: *Educația vârstelor și vârstele educației*, manifestarea științifică fiind organizată, și de această dată, în parteneriat cu Facultatea de Teologie Catolică a Universității din Graz (Austria), bucurându-se de binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, care a transmis un cuvânt de apreciere și de încurajare organizatorilor și participanților și de binecuvântarea și susținerea spirituală și materială a ~naltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, care, de asemenea, a transmis un cuvânt celor prezenți. Și Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și ~naltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan le mulțumim cu profundă recunoștință. Ca și în anii precedenți, Simpozionul „Studia Theologica Doctoralia” a atras un număr mare de tineri cercetători doctoranzi, din țară și din străinătate, care au prezentat comunicări din domeniile de cercetare în care se specializează. Cele mai multe dintre comunicările științifice prezentate în cadrul Simpozionului se regăsesc în volumul VIII al seriei cu același nume ca și Simpozionul însuși. Având în vedere că, dintru început, ne-am propus să venim în sprijinul tinerilor cercetători, în cadrul Simpozionului au fost acceptate și prezentate comunicări care nu se referă la tema propusă, dar care au legătură cu temele pe care doctoranzii participanți le cercetează. ~n felul acesta, ei au avut și au posibilitatea să-și îndeplinească o cerință regulamentară, aceea de a participa la manifestări științifice de profil, continuându-și, totodată, munca de cercetare a temei încredințată lor de Școlile Doctorale cărora le aparțin.

Secificul tuturor manifestărilor științifice organizate de Școala Doctorală ieșeană stă tocmai în această diversitate tematică aflată în dialog simfonic. Credem că această diversitate tematică adaugă valoare științifică și consistență teologică nu numai dezvoltărilor din cadrul Simpozioanelor, ci și volumelor pe care le-am publicat până la cel de față. O contribuție

semnificativă adusă manifestărilor noastre științifice și volumelor pe care le-am realizat o datorăm profesorilor de teologie, din țară și din străinătate, ale căror studii și articole le oferim cititorilor în prima parte a fiecărui volum, incluzându-l și pe cel de anul acesta. Tuturor le mulțumim cu multă recunoștință.

Cele opt ediții ale Simpozionului internațional „Studia Teologica Doctoralia” credem că ne-au îmbogățit teologic și spiritual pe toți cei ce ne-am lăsat cuprinși de chemarea lor, deopotrivă organizatori, gazde și participanți, și ne-au adăugat experiențe peste experiențe. Rodire din aceste îmbogățiri teologice și experiențe spirituale, în comuniune, este și volumul al VIII-lea al Seriei „Studia Theologica Doctoralia” pe care îl oferim și îl recomandăm, spre lecturare, tuturor celor interesați, dar mai ales tinerilor doctoranzi, mulțumind tuturor celor care au contribuit științific, spiritual și material la realizarea lui.

Pr. prof. univ. dr. Viorel Sava